

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimae, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Octava Consideratio. Quo die Religiosus sumitur habitus. Non est in novo
habitu novum cordis gaudium, sed in novo corde.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

Serm. de
natalis
Domini.

veritate, quemadmodum sancti Patres interpretantur, non modo de reali & incruento sacrificio, quod Christus offert cum sacerdote, sed de spirituali quod sacerdos offert cum Christo. Sic inter alios S. Athanasius & Veri adoratores, inquit, sum illi, qui sic vivum ut ipsi de dominis, de corporibus, de operibus, de verbis, de cogitationibus templa & sacrificia faciant.

Quanti sit autem meriti sic se offerre, docet S. Augustinus his verbis: sunt multi qui vorcent, aliud pallam, aliud oleum, aliud ceram ad luminaria noctis, aliud ut vinum non libat per aliquot annos, aliud ut jejunia certo tempore faciat, aliud ut carnes non comedat: non est istud votum optimum, nec perfectum, adhuc melius volo. Non eligit Deus nec speciem tuam, nec oleum tuum, nec jejunium tuum, sed hoc quod te redemit, ipsum offer, hoc est animam tuam. Et si interroges me, quomodo animam meam, quam ipse habet in potestate, offeram? Respondebo tibi, quomodo: moribus sanctis, cogitationibus castis, operibus fructuosis, avertendo a malo, & convertendo ad bonum.

Quam verò sit necessarium Sacerdoti sic se offerre, sic paucis S. Gregorius Nazianzenus: Nemo, inquit, sacrificio dignus est, nisi qui prius seipsum hostiam viventem & sanctam Deo exhibuerit; quia scilicet nimis indignum & nimis alienum à statu sacrificantis Sacerdotis qui

fanctam & Divinam illam Christi vitam manibus suis immolet, si suam vilem atque animalem vitam mactare nolit. Si de naturali vita tum ageretur, certè illam Christo si reposeceret, negare justè non posset: at quantè minus sensualem vitam, quam nunquam vivere oportet, etiamfi Sacerdos non esset aut sacrificium non offerret? Absit ut fugiamus, inquietabar Judas Machabeus, & si appropiavimus tempus nostrum, moriamur in virtute propter fratres nostros, & non inferiamus crimen gloriae nostre. Crimen profectò infertur gloriae tui Sacerdotii & Sacrificii, si dum Christus pro te & per te moritur, sacramentalem illam, quam vivit, vitam immolando: tu mortem fugis, nec judicas illum fatis dignum, cui miseram vitam tuam tradas in spirituali & divinam convertendam! Eamus & nos & moriamur Iohann. XI. cum eo.

Satius esset nullo die velle vivere, quam non omni die, sic velle cum Christo mori.

Declaratur hac Veritas in 3. p. Feria 5. hebdomada. Cui conformis hac est, in 2. p. Fer. 5. Septuagesima.

Ingratus est tanti beneficii, qui se tantum ex parte immolat, se totum immolante Christo.

CONSIDERATIO OCTAVA. QVO DIE RELIGIOSVS INDVITVR Habitus.

Gaudens gaudebo in Domino, & exultabit anima mea in Deo meo, quia induit me vestimentis salutis, & indumento justitiae circumdedidit me: quasi sponsum decoratum corona, & quasi sponsam ornatam monilibus suis. 1f. 61.

VERITAS PRACTICA.

Non est in novo habitu novum cordis gaudium, sed in novo corde.

Ratio est, quia novum illud gaudium, quod percipitur hodie in sumendo habitu religioso, non est nisi à gratia vocationis.

Sed illa vocationis gratia non est in novo precise habitu, sed in novo corde jumentis habitum.

Ergo non est in novo habitu novum illud cordis gaudium, sed in novo corde; in corde scilicet ejus novissimi, qui deponendo habitum secularis deponit seculares omnes affectus, & induendo religiosum, simul induit affectus omnes in conformatem insitum.

I. PUNCTUM.

Sancius Augustinus agens de pace seu 19. Civ. 12. gaudio spirituali, tale esse ait bonum, ut in rebus terrenis atque mortalibus nihil graviter.

LII 3. 1111

*Ad fratres
in eremo
Serm. 2.*

Phil. 4.

1. Pet. 3.

Ecclesi. 6.

Iy. 61.

tius soleat audiri, nihil desiderabilius concupisci, nihil postremò possit melius inveniri. Et alibi se apertius explicans: Scire, inquit, debetis quod quadam sunt bona, qua non sunt iucunda, quadam autem iucunda, qua non sunt bona; verbi gratia, bona sunt jejunia, vigilia, macerationes & similia; hac enim bona sunt sed non iucunda, quia caro in his non iucundatur sed laeditur: iucunda quippe sunt ebrietates, comedationes, sed non sunt bona: vix poteris reperire in praesenti unum quod sit bonum & iucundum: cupis tamen illud invenire: persequere pacem & amplectere eam, haec est enim sola virtus qua habet bonum & iucundum. Quasi diceret, hoc est plenius & cumulatius in tuo genere bonum, quod possideatur in terris, quia quod alii deest, in eo uno reperiatur, nempe ut sit verum simul & sensibile bonum. Licit enim omnem sensum exuperet, ut ait Apostolus, non definit tamen esse sensibile: sed non est sensuale, id est, non est sensibile modo sensuali, at modo quodam spirituali, qui est perfectior & sublimior quam ut possit explicari. Abs conditus est cordis homo, in incorruptibilitate quieti & modesti spiritus, qui est in coniectu Dei locuples, ait S. Petrus.

Hoc est itaque gaudium, quod sentitur hodie in sumendo habitu religioso, hoc est bonum religiose vocationis tam suave, ut jam ex ipso ingressu sese reddat. Hoc est bonum supra omnia saeculi bona, qua si iucunda sunt, non sunt vera bona, & si quædam vere bona reperientur, non permittit saeculum illis frui. At vero in religione, jamjam ex ipso limine. In opere ipsius, ajebat Sapiens, exiguum laborabis, & cito edes de generationibus illius. Propheta vero eximiens: Gaudens gaudebo in Domino, & exultabit anima mea in Deo meo, quia induit me vestimentis salutis, & indumento iustitiae circumdedit me. Nonne videtur ipse Novitus loqui? Nonne videtur tale suum indicare gaudium quale diximus, bonum scilicet & iucundum, bonum sensibile & bonum sensibilitatem? Gaudens, inquit, gaudebo in Domino, quasi diceret non est simplex gaudium sed geminum, non est oris gaudium sed cordis simul & oris, non est gaudium futurum sed prælens, non præsens transitorium sed permanens; id est præsens simul & futurum, gaudens gaudebo, quod nunc incipio, semper erit, quia illud est in Domino, qui fons est gaudii jugiter manans. Cur vero & unde tale

gaudium? Quia, inquit, induit me vestimentis salutis; O pretiosa vestimenta quæ salutem meam continent! O jucunda dies quæ his me vestimentis induit! O sancta indumenta, quæ mihi à Domino sic parata sunt, ut me jam non esse meum sed Domini, cujus uestes induo, probe intelligam! Sic pluribus indulgeri possit affectui.

At vero ut fructuosior sit consideratio, diligenter indagandum, quomodo inde hodie ex sumpro habitu tale sentiarur gaudium. Non enim simpliciter & præcisè, ex novo habitu, novum est illud cordis gaudium; sed ex novo corde. Quæ consideranda veritas duplificem affert fructum. Primus, ut cognitæ verâ causâ gaudii, causam constanter retineamus, quæ gaudium semper conservetur. Secundus, ut sic ametur gaudium, non propter se aut propter nos, sed propter illam nobilem & divinam causam unde effluit, ut sic magis ac magis purum & spirituale reddatur gaudium.

Ratio autem propositæ veritatis plana est & expedita, cum dicatur sanctum illud gaudium, quod in sumendo habitu percipitur, non esse nisi à gratia vocationis, sive quod idem est, non esse nisi à Domino. Sicut enim non est nisi in Domino, non est nisi sanctum & spirituale, sic planè non est nisi à Domino, cui propterea David dicebat; Dediisti letitiam Psal. 4, in corde meo. Solus ille est qui dat veram cordis lœtitiam, & sola est vera cordis lœtitia quæ cum religioso sumitur habitu. Sic probatur unus ex alio, ut quam verum est solam esse veram lœtitiam, quæ percipitur hodie, tam certum sit, illam esse à Domino. Neque enim vera est lœtitia quæ non sit à Domino, neque alia potest esse lœtitia quam vera & certa quæ percipitur hodie cum novo habitu. Cum enim falsæ lœtitiae tres esse possint tantum species, una carnis, alia mundi, alia dæmonis, profectò neutræ trium harum potest obvolvi factio religionis indumento. Non quidem carnis, aut mundi, quia renuntiatur omnibus eorum curis & desideriis; atque ex consequenti non etiam dæmonis, quia non aliter facilius quam per carnem aut mundum in nos agit. Nihil in me funestè invenies cruenta bestia, dicebat dæmoni S. Martinus: quod idem vere dici potest à quovis deterente mundum, si vere mundum deserit. Quamobrem supereft, ut sola vera sit lœtitia, solum illum sit gaudium, quod est fructus & unctionis Spiritus, quod

Marth. 11. quod est centuplum promissum, quod est manna absconditum, quod est denique anticipata merces illius qui dixit, *venite ad me omnes qui laboratis & onerati esitis & ego reficiam vos. Tollite jugum meum super vos, quod jugum suave est & onus ejus leve. Si quid viderit oneris, rotæ sunt in curru quibus moveretur commodius, & alæ sunt in avibus quibus juvantur, non quibus impediuntur.*

II. PUNCTUM.

Sed illa vocationis gratia non est in novo præse habitu, sed potius in novo corde sumentis habitum.

Sicut enim habitus non facit religiosum, sed cordis immutatio & conformatio ad illud religionis institutum quod suscipitur, sic planè vocationis gratia in hac cordis immutatione & novitate consistit. Quod ita verum est ut vocari aliquem à sacerculo in religiosum statum, nihil aliud sit quam vocari ad hanc cordis mutationem & novitatem, ut qui naturali affectu mundana & sæcularia diligenter, jam illa detestetur: & qui detestatur aspera & humilia, jam illa velit amplecti, ac propterea sæculum deserat & religioso se aggreget instituto. Neque alii concipi potest, quid sit respondere vel non respondere vocationi, quam si quis velit aut nolit cor suum sic immutari & novari, ut quæ amabat oderit, & quæ oderat amet. Sic apostolus S. Gregorius;

L. 27. Mor. c. 13. *vetus & vita protinus usus mutatur, ut anima superno spiritu afflata, & in summis appetat quæ contempserat, & contemnat in infimis quæ appetebas. Ad hoc autem efficiendum, dicitur cor mutari & novari, quia de statu suo naturali, quo tendit in carnalia & terrestria dimovetur in alium statum, quo spiritualia quærat*

Ezech. 36. & cœlestia. *Dabo vobis cor novum & spiritum novum ponam in medio vestri, & faciam ut in præceptis meis ambuleatis, & iudicia mea custodiatis & operemini.*

Nonne hoc est, de quo præcipue interrogatur Novitus, & de quo sincerè debet respondere, an scilicet sit ad illa paratus omnia quæ natura magis exhorret, nisi per divinam gratiam ad illa paratus esset? Et nonne huic propterea datur novitius seu tempus probationis, quo & ipse religionem & ipsum probet religio, num constantem & perpetuam sic possit vitam producere? Si quando

denique, quis intercederet & de asperis vel abjectis officiis quereretur, nonne illud est quod ipse sibi objiciat & representet: *Elegi Ps. 83. abjetus esse in domo Dei mei, magis quam habitare in tabernaculo peccatorum: quasi diceret, nulla est de his conquerendi ratio, cum ego ipse ea ultro elegerim, eligendo istum vitæ degenda statum, in quo essem abjectus & infimus. Hoc est potissimum in quo eligendo vocatio sita est, ad quod eligendum datur cor novum, & in quo denique retinendo, rotæ vertitur vocationis gratia.*

III. PUNCTUM.

Non est igitur in novo habitu novum cordis gaudium, sed in novo corde; cum in vocationis gratia sit novum illud gaudium, & illa vocationis gratia sit in novo corde, quod profectò non gaudent in ingressu religionis, nisi novum esset & mutatum sicut dictum est, quia gaudium non nisi ex amore nascitur, atque adeo ut si gaudium spirituale debet esse amor spiritualis; ut sit gaudium de mortificanda carne, debet esse odium carnis & amor spiritus, quod certè carnis odium & amor Spiritus non esset in Novitio, nisi cor ejus mutatum esset. *Converte me & convertar, ait Prophet, quia tu Dominus Deus meus: postquam enim convertisti me, egi pœnitentiam, & postquam ostendisti mihi, percussi femur meum.* *VID in semore, nisi voluptas carnis accipitur,* L. 25. *inquit S. Gregorius, & quid est quod ait, postquam ostendisti mihi, percussi femur meum, nisi postquam superna spiritualiter vidit, omne quod in se inferius carnaliter vivebat extinxit, ut quantò magis summa patecerent, tantò amplius imma quæ tenerat non liberent. Nam quanto incepit quisquo superioris vivere, tanto & inchoat inferius interire.* *ter. 31.*

Sicut enim mutata dicitur persona, quia mutatus est eis status: sic etiam mutatus est vita status quia mutata est persona: sed utraque mutatio tum personæ tum status ut sit vera & sincera, cor mutatum esse debet: *Cor est primum vivens, & ultimum moriens* hoc vulgare dictum de utraque vita, seu morte, tam naturali quam spirituali verè debet intelligi, sicut & illud Sapientis: *omni custodia serva cor tuum quia ex ipso vita procedit.* *Prov. 4. Quasi Novitio dicieretur: quia nunc, quando sumitur habitus, cor est novum & in sua no-*

natae

vitate integrum, spirituales sentis affectus, amore commoveris & gaudio: bene habet, hoc est suave Christi jugum, hæc est vita relgiose suavitas; sed quamdiu putas sic suaviter vives? audi & crede. Quamdiu scilicet cor tuum conservabis in sua integritate & novitate. Hic est scopus proposita veritatis, & totius finis discursus, ut quantum gaudere semper velis, tantum in hac novitate cordis persistas. Statim enim atque cor in vetera fecit, desiderat gaudium. Tum autem in vetera fecit, quando aliter de rebus senties ac modò sentis. Modò tibi omnia vana videntur præter Deum & salutem, & nihil tam abjectum in religione, quod non acceptes: si post aliter sentias & judices, tum puta te in veteratum & ne miseras si te privatum gaudio sentias, quia non est gaudium nisi in corde novo, nisi in corde novitatem tuam conservante.

Mirum esset, si modò non gauderes, qui modò agnoscis bonum quod possides: sic planè potest, si non tibi sapit illud bonum; non est mirum si non gaudeas, immo mirum esset si gauderes, quia ut toties dictum est, gaudium ex amore, & amor ex apprehensione boni formatur; quamdiu manebit illa boni apprehensio quam modò habes, manebit ejus amor & manans inde gaudium: at quando illa definet, deficiant simul consequentes affectus. *In gemuerunt omnes qui latabantur corde, cessavit gaudium, inquit Propheta, quia videlicet ut ante dixit, transgressi sunt leges, mutaverunt ius, dissipaverunt fædus / emptiernum: uno verbo, non si fuerunt corde qui prius erant. Scrutetur proinde vias suas, ait S. Bernardus, & studia sua, qui promissam centupli gratiam sibi dæsse cauatur, & videbit profecto se non omnia reliquise, nec propterea miretur se non illud percipere, quod non est promissum nisi his qui relinquunt omnia, & inter omnia / semetipsos. Quamobrem idem Sanctus Pater ad se primò accedentes, & ad sumendum paratos habitum sic urgebat vehementius: Age ergo qui relinquere universa disponis, te quoque inter relinquenda*

ff. 24.

*In illa
verba: Ec-
ce nos re-
liquimus
omnia.*

numerare memento. Imò vero maximè & principaliiter abnega temeti sum si deliberas sequi eum qui exinanivit propter te semetipsum: pone gravissimam sarcinam, pone asinariam molam, terrenam molam, pone illa quinque non hominum planè juga, sed boum que tibi insipienter emisti. Alioquin sequi sponsum & venire ad nuptias spirituales, quinaria hac pressus & oppressus corporis sensualitate non poteris. Vide quæ plura prolequitur, & quæ opportunius referuntur in quarta parte, hebdomada decima septima, quæ tota est de suis relinquendis, aut semel relictis, nunquam resumendis: ubi quæ Religiosos spectant, & hoc præsens argumentum: hæc præter plures alias exhibentur veritates.

Nulli melius sunt omnia quam omnia relinquenti.

Plura dat Christo qui dat omnia, licet paucæ & vilia, quam qui multa & pretiosa, non datus omnibus.

Vx Religioso non relinquenti omnia. Sua omnia melius relinquunt, qui se relinquunt non relictis bonis, quam qui sua bona relinquenter, se non relicto.

Ne terreatis difficultate relinquendi omnia. Minor est difficultas omnia relinquenti quam partem aliquam.

Qui se dicit sua omnia reliquisse, nec contentus vivit, mentitur, aut mendacem facit Christum.

Nisi ab omni cupiditate voluntas, sicut ab omni errore intellectus, verè convertatur; vix illa est vera conversio.

Hæc postrema proponitur in eadem 4. parte, Feria 2. Hebd. 16. iequens autem in 3. parte, Feria 6. Hebdom. 8. & Feria 3. Hebdom. 13.

Non tam spectatur in divinis quid dones, quam quid non dones.

Non tam quid Christo afferas, quam quid à te non auferas,

FINIS SECUNDÆ PARTIS.

INDEX

